

Kto może skorzystać z Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 17, grudzień 2021 12:01

Małgorzata Orłowska

Odsłony: 830

Rodzinny Kapitał Opiekuńczy to program, w ramach którego rodzice otrzymują nawet 12 tys. zł na drugie i kolejne dziecko w rodzinie od 13. do 36 miesiąca życia. Wątpliwości pojawiają się jednak, gdy np. jedno z rodziców mieszka za granicą. Kto zatem może korzystać z RKO?

Wnioski o Rodzinny Kapitał Opiekuńczy można składać od 1 stycznia 2022 r. Świadczenie przysługuje na drugie i kolejne dziecko w rodzinie od 13. do 36. miesiąca życia. Wypłacane jest w wysokości 1000 zł miesięcznie przez rok lub 500 zł miesięcznie przez dwa lata – niezależnie od dochodów.

Rodzinny Kapitał Opiekuńczy jest świadczeniem objętym unijnymi przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W tym kontekście RKO jest świadczeniem o tym samym charakterze, jak świadczenie wychowawcze w ramach programu „Rodzina 500+” oraz zasiłek rodzinny. W myśl przepisów unijnych jest zatem klasycznym świadczeniem rodzinnym. W odróżnieniu od wymienionych świadczeń, czyli „500+” i zasiłku rodzinnego, na podstawie nowych regulacji zasady wypłacania RKO przy zastosowaniu przepisów unijnych będą odmienne od dotychczasowych.

Jeżeli osoba składająca wniosek, członek jej rodziny lub drugi rodzic dziecka przebywa poza granicami Polski – w państwie Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Szwajcarii lub w niektórych przypadkach Wielkiej Brytanii, a wyjazd lub pobyt ten nie ma charakteru turystycznego, leczniczego i nie jest związany z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami kraju, wnioskodawca zobowiązany będzie do wskazania we wniosku informacji dotyczących drugiego rodzica lub członka rodziny. Jego sytuacja może powodować zastosowanie w sprawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekaze taki wniosek do właściwego ze względu na zamieszkanie rodziny w Polsce urzędu wojewódzkiego w celu potwierdzenia takiego ustalenia. Urząd wojewódzki zweryfikuje, który kraj ma pierwszeństwo do wypłaty świadczeń dla dzieci, w tym Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego. Będzie też prowadził wymianę informacji z instytucjami zagranicznymi, również w kontekście ewentualnych pobieranych za granicą świadczeń rodzinnych. Niezależnie od tego, przyznaniem prawa do Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego będzie zajmował się wyłącznie Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Resort rodziny i polityki społecznej opublikował też odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania:

Czy w przypadku gdy ojciec dzieci pracuje w Niemczech, a matka wraz z dziećmi zamieszkuje w Polsce, zostanie w kraju przyznane prawo do Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego matce?

Tak. W takiej sprawie będą miały zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Prawo do kapitału przysługuje niezależnie od tego czy Polska jest krajem pierwszeństwa do wypłaty świadczeń.

Wnioskodawca jest jednak zobowiązany do udzielenia wszelkich znanych mu informacji, które mogą mieć wpływ na zastosowanie w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, takich jak zatrudnienie/zamieszkanie członka rodziny, bądź drugiego rodzica dziecka w państwie UE.

Czy w przypadku, gdy cała rodzina obywateli polskich, posiadających meldunek w Polsce, zamieszkuje w Czechach, matka otrzyma prawo do rodzinnego kapitału opiekuńczego?

Kto może skorzystać z Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 17, grudzień 2021 12:01

Małgorzata Orłowska

Odsłony: 830

Nie. Jeżeli rodzice zamieszkują wraz z dzieckiem w Czechach lub innym państwie Unii Europejskiej i żadne z rodziców nie pracuje ani też nie ma uprawnienia w Polsce do świadczeń takich jak np. zasiłek macierzyński, zasiłek dla bezrobotnych lub zasiłek chorobowy, Rodzinny Kapitał Opiekuńczy w Polsce nie zostanie przyznany.

W takiej sprawie nie będą miały zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, a rodzina podlegać będzie ustawodawstwu państwa zamieszkania. Prawo do Kapitału Opiekuńczego nie przysługuje wyłącznie z tytułu obywatelstwa czy posiadanego w Polsce miejsca zameldowania.

Matka dziecka zamieszkała i podjęła pracę na terytorium Wielkiej Brytanii przed 1 stycznia 2021 r., czyli przed wystąpieniem Wielkiej Brytanii z UE (Brexit) i sytuacja ta nie uległa zmianie. Ojciec mieszka w Polsce wraz z dzieckiem, gdzie prowadzi działalność gospodarczą. Czy ojciec otrzyma Rodzinny Kapitał Opiekuńczy?

Tak. W sprawie będą miały zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z uwagi na to, że pobyt matki na terytorium Wielkiej Brytanii rozpoczął się przed 1 stycznia 2021 r.

Ojciec składający w Polsce wniosek o przyznanie prawa do Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego będzie zobowiązany do podania informacji o matce dziecka mieszkającej w Wielkiej Brytanii. Niezależnie jednak od zastosowania w sprawie regulacji unijnych, prawo do RKO zostanie w Polsce przyznane.

Matka dziecka pobiera rentę z Włoch, wraz z dzieckiem i jego ojcem zamieszkuje w Polsce. Ojciec dziecka jest osobą niepracującą i nieobjętą ubezpieczeniem społecznym z innego tytułu zarówno w Polsce, jak i w żadnym innym państwie. Czy matce należy się w Polsce prawo do Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego?

Tak. W takiej sprawie będą miały zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, ale pierwszeństwo do wypłaty świadczeń dla dzieci leży po stronie Włoch – z uwagi na rentę matki. Niezależnie jednak od braku pierwszeństwa do wypłaty świadczeń na dziecko, Rodzinny Kapitał Opiekuńczy zostanie przyznany w Polsce. O okoliczności pobierania renty na terytorium innego państwa członkowskiego wnioskodawca jest zobowiązany poinformować we wniosku.

Ojciec dziecka jest oddelegowany do pracy w Niemczech i ma wystawiony formularz A1. Matka pracuje w Polsce i zamieszkuje w Polsce wraz z dziećmi. Czy otrzyma Rodzinny Kapitał Opiekuńczy?

Tak. W sprawie będą miały zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego ze względu na wynikające z nich delegowanie ojca, jednak pierwszeństwo do wypłaty świadczeń leży po stronie instytucji polskiej, gdyż delegowany do pracy w Niemczech na podstawie formularza A1 nadal podlega ustawodawstwu polskiemu. Prawo do Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego powinno zostać przyznane w Polsce. Wnioskodawca musi jednak poinformować o oddelegowaniu ojca dziecka do pracy w Niemczech w składanym wniosku.

Źródło: MRiPS